

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний університет біоресурсів і природокористування України
Освітня програма	36945 Лісове господарство
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	205 Лісове господарство

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Національний університет біоресурсів і природокористування України
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	36945
Назва ОП	Лісове господарство
Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
Спеціальність	205 Лісове господарство
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Коляджин Ігор Федорович, Сірук Ірина Миколаївна, Сопушинський Іван Миколайович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	06.09.2021 р. – 08.09.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u347/18.06.21_vidomist_samooci_nyuvannya_lisove_gospodarstvo.pdf
Програма візиту експертної групи	https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u184/programa_lisove_gospodarstvo.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

☐ Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

У цілому ОНП 205 “Лісове господарство” відповідає Критеріям щодо акредитаційної експертизи. Освітня діяльність на ОНП, людські ресурси та академічне середовище, структура та зміст освітньої програми дозволяють досягти поставлених цілей та ПРН. У ЗВО дотримано процедури публічності, прозорості щодо викладеного контенту; забезпечено вільний доступ до інформації та інфраструктури, студентоцентризований підхід у навчальному процесі, забезпечуються права академічної свободи; дотримано права і обов'язки усіх учасників навчального процесу. Фінансові, кадрові, матеріальні ресурси та створений освітній простір – забезпечують належне виконання поставлених завдань. ЗВО націлений на подальше не тільки фінансового покращення, але й удосконалення та інтернаціоналізацію ОНП 205 “Лісове господарство”. Важливою рекомендацією є введення освітнього компонента для вивчення основного продукту лісу - деревини та методів вивчення її якості в ростучому дереві, а також вирощування дерев (деревостанів) із заданими властивостями стовбурної деревини).

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Серед позитивних практик, що також привернули увагу ЕГ варто відмітити всебічну системну підтримку адміністрації ЗВО розвитку матеріально-технічної бази та побутових умов у гуртожитках. Прикладом того є створення Центру колективного користування науковим обладнанням. До реалізації ОНП 205 “Лісове господарство” залучені кваліфіковані та вмотивовані, здатні покращувати якість освіти НПП і роботодавці. Участь здобувачів у програмах академічної мобільності та міжнародних наукових форумах (International Forestry Fellowship Program), проведення лекцій професіоналами - практиками та експертами галузі. Завдяки тому, що НПП є активними учасниками науково-дослідної роботи та міжнародних грантів, постійно відбувається удосконалення змісту навчального процесу з урахуванням аналогічного досвіду закордонних закладів вищої освіти або наукових досліджень. Академічна доброчесність є частиною корпоративної культури НУБіП України. В університеті застосовується система перевірки письмових робіт на плагіат «UNPLAG» та ін. Система розвитку педагогічної майстерності включає моральне, матеріальне та професійне заохочення. В ЗВО існує рейтингова система, як гарний мотиваційний рушій розвитку НПП.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Рекомендуємо: більш активно залучати здобувачів ВО до формування цілей і змісту ОНП 205 “Лісове господарство”. Процедура визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті недостатньо віддзеркалює алгоритм дій, що, у свою чергу не достатньо переконує визнання РН. Рекомендуємо чітко прописати процедуру та алгоритм дії визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. ЕГ пропонує для здобувачів третього рівня вищої освіти ввести фахову освітню компоненту, що викладаються іноземною мовою та збільшити кількість ОК, що забезпечують глибинні спеціальні компетентності. До ряду рекомендацій доцільно віднести введення освітнього компонента пов'язаного з вирощування дерев (деревостанів) із заданими якісними властивостями стовбурної деревини. Наступною важливою рекомендацією є також більше інтенсивне залучення здобувачів ступеня доктора філософії до міжнародної мобільності у ЗВО за спеціальністю 205 “Лісове господарство”.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Цілі освітньо-наукової програми 205 “Лісове господарство” за третім ступенем вищої освіти (доктор філософії) є чітко сформульовані та відповідають програмі розвитку НУБіП України на 2021-2025 рр. «Голосіївська ініціатива - 2025». У програмі детально проаналізовано сучасні тенденції розвитку освіти і науки ЗВО та розкрито шляхи та способи розв'язання проблем університетської освіти (<https://nubip.edu.ua/node/3980>). Під час онлайн зустрічі з керівництвом НУБіП України та адміністрацією підрозділу, в якому реалізується ОНП 205 “Лісове господарство” ЕГ

встановлено, що ЗВО націлений на посилення позицій як центру освітньо-наукової політики в аграрному секторі та охороні навколишнього середовища. Намагання щодо підвищення якості наукових кадрів та їх міжнародного визнання окреслено в пункті 4.2 програми розвитку ЗВО, що узгоджується з цілями ОНП в контексті поєднання освітянської і наукової діяльності щодо раціонального використання лісових ресурсів.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Свою позицію здобувачі висловлюють під час обговорення ОНП 205 “Лісове господарство” на засіданнях кафедри, а через голову ради аспірантів на навчально-методичних комісіях та вчених радах інституту. Актуальні потреби лісової галузі в контексті підготовки фахівців третього освітньо-наукового рівня на формування фахових компетентностей ураховано через потреби роботодавців, а саме Державного агентства лісових ресурсів України (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u32/recenziya_na_onp_lisove_gospodarstvo_2020.pdf), Чернівецького обласного управління лісового і мисливського господарства (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u354/recenziya_chemivci.pdf) та ГО “Біоенергетична асоціація України”. Під час обговорення цілей та програмних результатів навчання за ОНП за спеціальністю 205 “Лісове господарство” за третім ступенем вищої освіти на засіданнях кафедри було також враховано інтереси НПП в контексті зміни та підготовки навчальних курсів блоку вибіркових дисциплін. Формування цілей ОНП відбувається також із залученням представників некомерційних організацій (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u258/vidguk_phd_lisove_gospodarstvo_bau.pdf). Під час інтерв'ювання з'ясовано, що всі зацікавлені сторони брали участь в обговоренні ОНП за спеціальністю 205 “Лісове господарство” за третім ступенем вищої освіти (доктор філософії). Отже, цілі ОНП 205 “Лісове господарство” та програмні результати навчання враховують позиції та потреби здобувачів, роботодавців, академічної спільноти та інших зацікавлених сторін.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Під час онлайн зустрічі з НПП з'ясовано, що ОНП 205 “Лісове господарство” враховує сучасні тенденції розвитку лісової галузі України і особливу увагу звернено на адаптацію лісів до змін клімату. НПП акцентували свою увагу на поставлених завданнях Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України щодо розробки державної стратегії національної системи управління ландшафтними пожежами (<https://nubip.edu.ua/node/84382>) та європейських ініціатив у контексті збільшення ролі лісів у подоланні змін клімату. Водночас, питанню дослідження якісних характеристик деревини як основного продукту лісу приділено недостатньо уваги, що ставить під сумнів досягнення програмних результатів навчання в контексті раціонального використання та сталого управління деревними ресурсами лісу. Галузевий та регіональний контекст ОНП 205 “Лісове господарство” сфокусований на вивченні питань лісівництва, відтворення та управління лісовими ресурсами і відображений у вибіркових компонентах «Еколого-орієнтоване лісівництво», «Сучасні методи та підходи відтворення лісів» та «Фітомеліорація». В той же час вивченню питання вирощування дерев (деревостанів) із заданими якісними властивостями деревини, фінансові надходження за продаж яких сприяють екологічному та соціально-економічному розвитку лісових підприємств України приділено мало уваги. Під час інтерв'ювання з'ясовано, що під час формування цілей та програмних результатів навчання за ОНП взято до уваги досвід аналогічних ОП закордонних університетів (<https://ferm.forestry.oregonstate.edu/graduate-programs/doctorate-philosophy-sustainable-forest-management>; <https://ecosystems.psu.edu/graduate/forest-resources/phd>) та напрацювання Національного лісотехнічного університету України. Водночас при формуванні цілей освітньо-наукової програми та досягненні програмних результатів навчання за ОНП 205 “Лісове господарство” не вказані тенденції розвитку ринку праці. Таким чином, під час формування цілей ОНП 205 “Лісове господарство” та програмних результатів навчання враховано тенденцію розвитку спеціальності й досвід аналогічних освітніх програм.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти за третім ступенем вищої освіти ОНП за спеціальністю 205 “Лісове господарство” відсутній. Водночас, програмні результати навчання відповідають 8 рівню (доктор філософії) Національної рамки кваліфікацій (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text>) та третьому циклу вищої освіти Рамки кваліфікацій Європейського простору вищої освіти. Спеціалізовані уміння і методи забезпечуються як обов'язковими компонентами ОК4 та ОК7 так і вибірковими компонентами ВК1...ВК9. Використання академічної української та іноземної мови у професійній діяльності й дослідженнях досягається ОК1, ОК2 та ОК6. Високу ступінь самостійності, академічна та професійна доброчесність, постійна відданість розвитку нових ідей та процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності забезпечується ОК3, ОК5 та ОК8. ЕГ вважає, що ОНП 205

“Лісове господарство” дозволяє досягти програмних результатів навчання за третім ступенем вищої освіти відповідно до вимог Національної рамки кваліфікацій.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Позитивною практикою ОНП 205 «Лісове господарство» є налагоджена співпраці всіх зацікавлених сторін освітнього процесу підготовки здобувачів за третім ступенем вищої освіти. Важливою складовою є також врахування європейських ініціатив щодо збільшення ролі лісів у подоланні змін клімату та управлінні ландшафтними пожежами.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

ЕГ рекомендує приділити увагу вивченню сучасних методів дослідження якісних ознак деревини з метою вирощування дерев (деревостанів) із заданими властивостями для збільшення фінансових надходжень державних лісових підприємств та раціонального використання деревних ресурсів лісу.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОНП 205 «Лісове господарство» третього рівня вищої освіти (доктора філософії) є змістовною та взаємопов'язаною з програмою розвитку НУБіП України «Голосіївська ініціатива - 2025». Позиції та потреби всіх зацікавлених сторін враховано через діючі комунікаційні площадки та задокументовано. ОНП 205 «Лісове господарство» відповідає вимогам 8 рівня Національної рамки кваліфікації для підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти. Запропоновані рекомендації тільки покращать ОНП 205 «Лісове господарство». ЕГ вважає, що освітньо-наукова діяльність за ОНП 205 «Лісове господарство» відповідає визначеному критерію.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОНП 205 «Лісове господарство» становить 45 кредитів ЄКТС, з яких 30 ЄКТС кредитів - обов'язкові компоненти, а 15 ЄКТС - вибіркові компоненти, що відповідає 33 % від загального обсягу освітньої складової та вимогам нормативним (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u354/1.navchalniy_plan_onp_lisove_gospodarstvo_2021.pdf). Засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань за спеціальністю 205 Лісове господарство окреслено в ОК 7 “Глобальні проблеми дослідження лісового господарства” та у вибіркових компонентах ОПП - ВК 1...9 (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u354/1.onp_lisove_gospodarstvo_2021.pdf). Оволодіння загальнонауковими компетентностями забезпечує ОК1 “Філософія науки” та ОК3 “Педагогіка та управління закладами вищої освіти”. Набуття універсальних навичок дослідника присвячені ОК 4 “Комп'ютерна обробка інформації”, ОК 5 “Математичне моделювання та планування експерименту” та ОК 6 “Методика дослідження та організація підготовки дисертаційної роботи”. Мовні компетентності, які необхідні для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою здобуваються через ОК 2 “Іноземна мова за професійним спрямуванням”. ЕГ вважає, що ОНП за структурою відповідає компонентам компетентностей, зазначених у Пункті 27 чинного Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>), затвердженого Постановою КМУ № 261 від 23.03.2016 р. Водночас рекомендує збільшити кількість ЄКТС кредитів для здобуття глибинних знань із спеціальності 205 Лісове господарство, а зокрема в області сучасних методів дослідження деревини та її кваліметрії в розрізі сталого ведення лісового господарства.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОНП 205 «Лісове господарство» за третім ступенем вищої освіти є змістовною, в структурі якої виділено обов'язкові (30 кредитів ЄКТС) та вибіркові компоненти (15 кредитів ЄКТС). Аналіз ОНП свідчить, що значну увагу приділено вивченню методологічних аспектів написання дисертації, математичному моделюванню (ОК 6) та планування експерименту (ОК 5), а також комп'ютерній обробці інформації (ОК 4) (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u354/1.onp_lisove_gospodarstvo_2021.pdf). РНО7 «Застосовувати принципи академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності» забезпечуються ОК 3 «Педагогіка та управління закладами вищої освіти» та ОК 8 «Педагогічна (асистентська) практика». Водночас оволодінню сучасними ГІС-технологіями, методами дослідження якості стовбурної деревини та вивченню ринку деревини й екосистемних послуг приділено мало уваги. Під час інтерв'ювання зацікавлених фокус-груп з'ясовано, що досягнення цілей та програмних результатів навчання відбувається за рахунок обов'язкових та вибіркових компонентів ОПП (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u354/1.navchalniy_plan_onp_lisove_gospodarstvo_2021.pdf). Структурно-логічна схема підготовки аспірантів освітньо-наукової програми Лісове господарство свідчить про послідовне вивчення семи обов'язкових освітніх компонентів та трьох вибіркових дисциплін. ЕГ вважає, що ОНП 205 «Лісове господарство» спрямована на досягнення заявлених цілей та ПРН, водночас рекомендує приділити більше уваги вивченню сучасних методів вивчення якості стовбурної деревини та її кваліметрії.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Предметна область ОНП відповідає спеціальності 205 Лісове господарство (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u354/1.onp_lisove_gospodarstvo_2021.pdf). Глибокі фахові знання за спеціальністю розкрито здебільшого у вибіркових компонентах, які пов'язані з екологією лісових екосистем, агротехнікою створення, вирощування та догляду за лісовими насадженнями, їхнім захистом від шкідників і хвороб, охороною лісу від пожеж, обліком лісових ресурсів і сталим управлінням лісами. До обов'язкових компонентів належать вивчення питань використання комп'ютерних методів обробки інформації та математичного моделювання. ЕГ вважає, що такий підхід є специфічним щодо вивчення предметної області за спеціальністю 205 «Лісове господарство» і рекомендує збільшити кількість ЄКТС кредитів обов'язкових компонентів з метою вивчення сучасних методів діагностування якості деревостанів за допомогою ГІС технологій. Інтерв'ювання зацікавлених сторін свідчить, що освітня програма відповідає предметній області за спеціальністю 205 «Лісове господарство». До особливостей ОНП 205 «Лісове господарство» доцільно віднести набуття як теоретичних так і практичних навиків під час проходження асистентської практики. Таким чином, зміст ОНП відповідає предметній області за спеціальністю 205 «Лісове господарство». ЕГ рекомендує збільшити кількість ЄКТС кредитів обов'язкових компонентів направлених на вивчення сучасних методів ГІС технологій та діагностування якості деревостанів.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Структура ОНП підготовки аспірантів за спеціальністю 205 «Лісове господарство» дозволяє сформувати індивідуальну освітню траєкторію (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u354/1.onp_lisove_gospodarstvo_2021.pdf), яка враховує інтереси та здібності здобувачів третього рівня вищої освіти. Під час онлайн-акредитації з'ясовано, що здобувачі (<https://nubip.edu.ua/node/1195/5>) самостійно обирають напрям досліджень та наукового керівника, а також вибіркові компоненти зі списку ОПП, які орієнтовані на різні програмні результати навчання. Затверджені версії ОНП і НП, робочі програми навчальних дисциплін розміщуються на веб-сторінках ННІ (<https://nubip.edu.ua/node/1195/6>), що дає можливість здобувачам своєчасно не тільки ознайомитися зі змістом ОК, а також вільно обрати освітні компоненти (<https://nubip.edu.ua/node/90928/13>). Формування індивідуальної траєкторії навчання відображається в індивідуальних навчальних та наукових планах аспірантів (<https://drive.google.com/drive/folders/1G-XL85iDIWEi5u-X2fEYRqO4BEYRcf3h>). Отже, структура ОНП 205 «Лісове господарство» дозволяє здобувачам третього освітнього рівня сформувати індивідуальну освітню траєкторію.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

ОНП та НП за спеціальністю 205 «Лісове господарство» передбачає практичну підготовку (ОК 8 «Педагогічна (асистентська) практика») на другому та третьому курсах обсягом 4 ЄКТС кредитів (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u258/3.robocha_programa_praktiki_2021.pdf). Інтерв'ювання здобувачів

свідчить, що практична підготовка дозволяє розвинути професійно-педагогічні здібності та отримати досвід щодо організації і проведення різних форм освітнього процесу та комунікації для цільової аудиторії, а також поглибити фахові знання та інтегрувати дослідницьку і педагогічну роботи. Отже, проходження асистентської та навчальної практики на науково-дослідних об'єктах сприяє досягненню програмних результатів навчання з фахових освітніх компонентів.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Набуття соціальних навичок передбачено ОК 3 “Педагогіка та управління закладами вищої освіти” (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u347/pedagogika_vishchoyi_shkoli.pdf), ОК 2 “Іноземна мова за професійним спрямуванням” (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u347/rp_inozemna_mova.pdf) та ОК 1 “Філософія науки” (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u347/zaminiti_na_sayti_o.pdf), які забезпечують формування комунікативних здібностей та професійний ріст здобувачів. Інтерв'ювання здобувачів свідчить про їх задоволення щодо набуття soft skills та одержаних навичок щодо планування часу і дотримання встановлених кінцевих термінів у підготовці наукових матеріалів. Формування соціальних навичок відбувається також під час семінарів, наукових дискусій та обговорень, що сприяють роботі в цільових групах та розвитку лідерських здібностей. Таким чином, ОНП за спеціальністю 205 “Лісове господарство” передбачає набуття здобувачами третього освітньо-наукового рівня соціальних навичок.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт за спеціальністю 205 “Лісове господарство” для третього освітнього рівня (доктора філософії) не затверджено. Водночас, ОНП відповідає вимогам Національної рамки кваліфікації (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text>) щодо набуття компетентностей, програмних результатів навчання та обсягу освітнього компоненти (45 кредитів ЕКТС) (<https://www.kmu.gov.ua/npas/248945529>).

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Співвідношення обов'язкових освітніх компонентів та за вибором реалістично відбиває навантаження на здобувачів третього освітньо-наукового рівня і є оптимальним для досягнення цілей та програмних результатів навчання за ОНП 205 “Лісове господарство” (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u354/1.onp_lisove_gospodarstvo_2021.pdf). Аналіз навчального плану ОНП (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u354/1.navchalniy_plan_onp_lisove_gospodarstvo_2021.pdf) свідчить, що вивчення освітніх компонентів відбувається впродовж першого року навчання, що дозволяє сформувати загальні та фахові компетентності протягом двох семестрів (10 тижнів із навантаження 24 та 17 год аудиторних занять відповідно для першого та другого семестрів). Співвідношення між аудиторним навантаженням та самостійною роботою знаходиться в межах від $\frac{1}{3}$ до $\frac{2}{3}$, що відповідає Положенню про ОНП і НУБіП України (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u347/pro_osvitno-naukovi_programi.pdf) та законодавству (<https://www.kmu.gov.ua/npas/248945529>). ЕГ вважає, що обсяг ОНП та окремих ОК реалістично відображає фактичне навантаження здобувачів і є достатнім для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

За дуальною формою освіти підготовка здобувачів за спеціальністю 205 «Лісове господарство» третього рівня вищої освіти (доктора філософії) не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

ОНП 205 “Лісове господарство” націлена на отримання глибоких знань щодо комп'ютерної обробки інформації, математичного моделювання та планування експерименту пов'язаного із лісівничими дослідженнями. До позитивної сторони слід віднести практичну підготовку здобувачів третього рівня освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

ЕГ рекомендує приділити увагу вивченню фахових знань щодо основного продукту лісу - деревини в розрізі вивчення сучасних методів діагностування якості стовбурної деревини та вирощування дерев із заданими якісними властивостями деревини.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Структура та зміст ОНП за спеціальністю 205 «Лісове господарство» третього рівня вищої освіти відповідає вимогам порядку підготовки здобувачів вищої освіти доктора філософії у вищих навчальних закладах відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261. Рекомендації ЕГ спрямовані на покращення ОНП. Таким чином, ОНП за спеціальністю 205 «Лісове господарство» цілком відповідає рівню В за критерієм 2.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому до аспірантури у 2020 році затверджені Вченою радою НУБіП (протокол №5 від 27 грудня 2019 р.) і знаходяться у відкритому доступі на веб-сторінці університету Додаток 1 (nubip.edu.ua). Правила прийому є структурованими, вони визначають порядок та умови вступу до аспірантури, перелік документів, перелік вступних випробувань та порядок проведення конкурсу. Правила прийому щорічно оновлюються та вчасно оприлюднюються на веб-сайті ЗВО і відділу аспірантури та докторантури. Вимоги до вступників та положення Правил прийому, що стосуються вступу на навчання за ОП, в т. ч. терміни та порядок прийому заяв і документів, порядок конкурсного відбору та зарахування, є чіткими та зрозумілими для вступників, що підтверджено під час інтерв'ювання здобувачів вищої освіти за цією ОП. ЕГ не виявила в правилах прийому на навчання дискримінаційних положень щодо потенційних вступників. Організацію прийому та зарахування здобувачів до аспірантури здійснює предметна комісія, склад якої затверджується наказом Ректора ЗВО у кількості 3-5 осіб. До їх складу включаються доктори і кандидати наук. Предметна комісія діє на засадах демократичності, прозорості та відкритості. Вступник, який підтвердив свій рівень знання: англійської мови – дійсним сертифікатом тестів TOEFL або International English Language Testing System або сертифікатом Cambridge English Language Assessment, німецької мови – дійсним сертифікатом TestDaF, французької мови – дійсним сертифікатом тестів DELF або DALF, звільняється від складання вступного іспиту з іноземної мови. Під час інтерв'ю, зі здобувачами ЕГ не виявила в правилах прийому на навчання ОНП «Лісове господарство» дискримінації щодо потенційних вступників.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Програма вступних випробувань зі спеціальності 205 «Лісове господарство» розроблена в обсязі програми освітнього рівня магістр. Особливість прийому вступників на ОНП полягає в тому, що вони заздалегідь визначаються майбутньою предметною областю своїх досліджень, обираючи відповідного наукового керівника та кафедру, на якій буде здійснюватися підготовка дисертаційної роботи. Зарахування на загальних підставах проводиться за сумою балів, отриманих за вступні випробування. Прохідний конкурсний бал становить 72 бали. 3. Конкурсний бал особи, яка претендує на зарахування на навчання для здобуття ступеня доктора філософії, формується за складовими: Конкурсний бал (КБ) = 0,4 ВІС+0,3 ВІІ+0,2 ВІФ +0,1 СБД, де: ВІС – оцінка вступного випробування зі спеціальності (за 100-бальною шкалою); ВІІ – оцінка вступного випробування з іноземної мови (за 100-бальною шкалою); ВІФ – оцінка вступного випробування з філософії (за 100-бальною шкалою); СБД – середній бал додатка до диплома магістра (спеціаліста) (за 100-бальною шкалою) Додаток 1 (nubip.edu.ua) (ст.6). Враховуючи специфіку лісового господарства, програмою вступних випробувань передбачено три тематичні рубрики, які хоч і нерозривно пов'язані, зорієнтовані на конкретну фахову спеціалізацію здобувачів, а саме: «Лісознавство та лісівництво», «Відтворення лісів та фітомеліорація», «Лісова таксація та лісовпорядкування».

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедуру перезарахування (визнання) кредитів ЄКТС, здобутих в інших ЗВО також задекларовано в Положенні про порядок формування індивідуальних освітніх траєкторій здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії НУБіП України. Можливість визнання проходження асистентської практики, освоєння навчальних дисциплін у інших закладах освіти України або іноземних університетів передбачено Положенням про академічну мобільність студентів і аспірантів НУБіП України https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u145/polozhennya_pro_akademichnu_mobilnist_zdobuvachiv_vishchoyi_oshviti_stupenya_doktor_filosofiyi_nacionalnogo_universitetu_bioresursiv_i_prirodokoristuvannya_ukrayini.pdf . Здобувачі ОНП 205 “Лісове господарство” брали участь у програмах академічної мобільності. Наприклад, аспірант Мацала М. <https://nubip.edu.ua/node/63816>, аспірант Іваненко Ю. <https://nubip.edu.ua/node/64098> .

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які регламентовані “Положенням про визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії в НУБіП України” https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u347/pro_viznannya_rezultatuv_navchannya2019.pdf . Правила, порядок і процедура подані чітко і зрозуміло, не містять дискримінаційних положень. У процесі зустрічі з аспірантами підтверджено їхню обізнаність щодо особливостей застосування вказаного положення. Також У “Положенні про екзамени та заліки у здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в НУБіП” [pro_ekz.i_zal_2020.pdf](https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u347/pro_ekz_i_zal_2020.pdf) (nubip.edu.ua). Передбачено можливість зарахування знань здобувачів, здобутих за програмами неформальної освіти за наявності відповідних підтверджуючих документів (наприклад, сертифікат вивчення англійської мови рівня B1 і вище, сертифікат САБ (спілка автоматизаторів бізнесу), галуzeвий сертифікат Cisco і т.д. (ст. 3). Практики визнання результатів навчання отриманих у неформальній освіті на ОНП, що акредитується не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому на навчання до аспірантури є чіткими і зрозумілими, вони враховують особливості заявленої на акредитацію ОНП 205 “Лісове господарство”. Зміст вступного випробування зі спеціальності 205 «Лісове господарство» відповідає компетентностям, необхідним для того, аби розпочати навчання на ОНП. У ЗВО визначені правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах та неформальній освіті. Здобувачі проінформовані про можливість академічної мобільності й беруть участь в міжнародних наукових проєктах. До позитивних практик варто віднести, програму вступних випробувань, яка передбачає три тематичні рубрики, а саме: «Лісознавство та лісівництво», «Відтворення лісів та фітомеліорація», «Лісова таксація та лісовпорядкування».

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Не встановлено слабких сторін та недоліків практики у контексті Критерію 3. Рекомендовано розширити визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Тому що визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті відсутня і планується лише під час вивчення іноземної мови.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ОНП 205 “Лісове господарство” загалом відповідає вимогам критерію. Наявні слабкі сторони не є критичними і можуть бути виправлені ЗВО без додаткового контролю. Зважаючи на сильні сторони та позитивні практики, участь в міжнародних наукових проєктах та популяризація академічної мобільності ЗВО, наявності програми вступних

випробувань, яка передбачає спеціальні фахові напрямки для здобувача ОНП «Лісове господарство». ЕГ дійшла висновку, що дана ОНП 205 «Лісове господарство» відповідає рівню В за цим критерієм.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Для досягнення ПРН ЗВО використовує форми і методи навчання та викладання, що визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу підготовки доктора філософії (PhD) в НУБіП» https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u347/pro_organizaciyu_osvitnogo_procesu.pdf Методи навчання і викладання на ОНП 205 «Лісове господарство» дозволяють реалізувати принципи академічної свободи, оскільки передбачається їх максимальна варіативність. Практичні заняття можуть проводитися у формі семінарів, під час яких здобувачі навчаються вільно презентувати та обговорювати з фахівцями результати досліджень, формувати наукову проблему. Індивідуальна самостійна робота дозволяє здобувачам саморозвиватися та самовдосконалюватися. Здобувачі реалізують свою академічну свободу вільним вибором теми дисертаційного дослідження, наукового керівника, формування вибіркової компоненти освітнього процесу. Крім цього згідно Положення про академічну мобільність студентів і аспірантів НУБіП України здобувачі можуть брати участь у програмах академічної мобільності, навчаючись за окремими освітніми компонентами (наприклад, асистентська практика або аналогічні вибіркові дисципліни) в інших закладах вищої освіти-партнерів НУБіП України. Викладання забезпечує досягнення заявлених у програмі цілей і ПРН, про що свідчить опитування аспірантів та їх успішність у навчанні. Студентоцентризований підхід полягає в тому, що основні форми і методи навчання обираються відповідно до змісту освітніх компонентів, застосовуються кращі практики викладання. Це дозволяє оптимально формувати компетентності і досягати ПРН. Використовуються інтерактивні методи навчання, наприклад при викладанні обов'язкової освітньої компоненти «Педагогіка вищої школи» (Зустріч 2.чст.3). Крім того вивчаючи дисципліну «Глобальні проблеми дослідження лісового господарства» здобувачі готують аналітичну наукову роботу на основі аналізу сучасних досліджень вітчизняних та закордонних учених. Під час співбесіди з НПП та здобувачами було з'ясовано, що усі члени освітнього процесу мають свободу висловлювати свої пропозиції щодо організації навчального простору.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Інформацію щодо змісту та організації усього освітнього процесу здобувачі вищої освіти можуть отримати на сайті у розділі "Відділ аспірантури" <https://nubip.edu.ua/node/90928/2> , де також розміщені ОНП <https://nubip.edu.ua/node/90928/9> , навчальний план <https://nubip.edu.ua/node/90928/10>. Порядок та критерії оцінювання у межах окремих освітніх компонентів містяться в робочих програмах та силабусах навчальних дисциплін <https://nubip.edu.ua/node/90928/12> Здобувачам дані документи зрозумілі та потрібні для ознайомлення з політикою кожної дисципліни. Інформація про форми проміжного і підсумкового контролю, порядок проведення контрольних заходів надається викладачем на початку вивчення дисципліни. Дана інформація була з'ясована в процесі співбесіди зі здобувачами та викладачами. При виборі дисциплін варіативної компоненти здобувачі можуть скористатися каталогом вибірових дисциплін <https://nubip.edu.ua/node/90928/13>, що представлений у вільному доступі. Здобувачі підтвердили про систему інформування вибіркового блоку дисциплін у ЗВО. В університеті щорічно проводяться анкетування, в яких з'ясовується рівень задоволеності здобувачів організацією навчально-наукового процесу, якості освітньої і наукової складових ОНП https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u258/rezultati_anketuvannya_-_lyutyi_2021_r.pdf. 87,7% аспірантів задоволені інформаційною, консультативною та освітньою підтримкою ЗВО, 74,1% подобаються форми та методи навчання, 76,2% вважають, що на ОНП викладають висококваліфіковані НПП. У цілому здобувачі задоволені якістю викладання на ОНП 205 Лісове господарство.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

ЕГ переконалась, що наукову складову відображено в індивідуальному плані підготовки аспіранта. Контроль за виконанням індивідуального плану роботи аспіранта здійснює профільна кафедра шляхом атестації (протокол №16 від 02.06.21; №12 від 02.06.21; №7 від 17.06.21). НПП проводять наукові дослідження та мають наукові публікації в контексті змісту ОК за ОНП. Здобувачі та НПП не обмежені у виборі та методах реалізації власних наукових інтересів. Передусім можливість поєднання навчання і досліджень для аспірантів розкривається проведення асистентської практики у форматі навчальної практики зі здобувачем ОС Магістр, та працювати над власними науковими дослідженнями <https://nubip.edu.ua/node/49883>. Зокрема таку практику проходив аспірант Дячук П. разом з магістрами вдалося закласти 171 кругову пробну площу в межах дослідного полігону для використання дистанційних і наземних методів дослідження. Окрема увага приділена вирішенню завдання інвентаризації вуглецю

в лісових екосистемах Боярської ЛДС за результатами польових досліджень, даних зйомки з безпілотного літального апарата та космічної зйомки. Також на окремих ОК (наприклад «Аналітичні методи дослідження лісових екосистем») здобувачі можуть вивчати методи обробки інформації використовуючи реальні масиви емпіричних даних, які були підготовлені відповідно до завдань дисертаційного дослідження. Членами ЕГ з'ясовано, що аспірантам ОНП зручний розклад занять <https://nubip.edu.ua/node/90928/15> для поєднання навчання й досліджень. Проте, створення універсального електронного розкладу, на думку ЕГ може покращити планування навчальної роботи здобувачів. Аспіранти постійно беруть участь у Всеукраїнських конференціях <https://nubip.edu.ua/node/94353>. Під час вивчення більшості ОК аспіранти виконують індивідуальні завдання, дотичні до тематики їх дисертаційних досліджень. Навчально-методичне забезпечення ОК розміщене на дистанційній платформі Elearn <https://elearn.nubip.edu.ua/login/index.php>. Цей факт був підтверджений під час спілкування з НПП та аспірантами. Тематика курсів складається з урахуванням сучасних практик і наукових досягнень; викладачі ОНП інтегровані в науково-дослідницький процес. Здобувачі залучені до реалізації наукових тем кафедри, беруть участь у написанні наукових звітів кафедри. Наприклад, дисертаційне дослідження Дячука П. стало частиною НДТ №110/2-пр-2018 «Розробка науково-методичного забезпечення розвитку інвентаризації лісових ресурсів». Також під час навчання в аспірантурі здобувачі залучаються до виконання науково-дослідних та міжнародних тем відповідних кафедр. Зокрема, аспірант Мацала М. активно долучався до наукових досліджень за спільним україно-австрійським проектом <https://nubip.edu.ua/node/63816>. Крім того, до навчального процесу долучаються професіонали практики <https://nubip.edu.ua/node/25135>. Загалом ОНП сприяє не лише набуттю теоретичних знань та практичних навичок і умінь, але й забезпечує можливість реалізації аспірантами власного наукового потенціалу.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

НПП постійно долучаються до оновлення змісту освіти та освітнього контенту з урахуванням специфіки власних наукових розробок, а також сучасних досягнень науки і техніки. Періодичний перегляд і оновлення змісту ОК здійснюється кожного року (зустріч 3) згідно положення «Положенням про організацію освітнього процесу підготовки доктора філософії (PhD) в НУБіП». Під час зустрічі з НПП підтверджено виконання науково-дослідних тем, результати яких в подальшому включаються до освітніх компонентів ОНП та публікуються у наукових статтях. НПП та аспіранти були виконавцями науково-дослідних тем: 1) Вплив порушень у лісах чорнобильської зони відчуження на їх екосистемі послуги ДРН 0120U103747; Розробка науково-методичного забезпечення інвентаризації лісових ресурсів ДРН 0118U000292 https://drive.google.com/drive/folders/18fbbcNoae1XkycrodeJFNRN1Y_7REcNZ. Зокрема за даною ОНП до навчального плану 2021 р. була введена нова освітня компонента «Лісова біоенергетика» на основі наукових досягнень і сучасних практик у сфері лісового господарства через використанні біопалива, яке виробляється з біомаси. В минулому році збільшено частку вибіркових компонентів (від загального обсягу кредитів ЕКТС), яка припадає на 25 % до 33 %. Завдяки тому, що НПП є активними учасниками науково-дослідної роботи та міжнародних грантів, постійно виникає потреба в удосконаленні змісту навчального процесу з урахуванням аналогічного досвіду закордонних закладів вищої освіти або наукових досліджень. Зокрема, професор Білоус А.М. у 2020 році пройшов наукове стажування в Університеті штату Пенсильванія (США), де взяв участь у численних науково-методичних семінарах (<https://nubip.edu.ua/node/85175>). Одержаний досвід дозволив йому суттєво вдосконалити зміст і методику викладання ОК7 «Глобальні проблеми лісового господарства». Крім цього, викладачі доповнюють освітні компоненти сучасними джерелами літератури та методичними підходами, які дозволяють якісніше організувати освітній процес і досягти кращих програмних результатів навчання. Професор Миرونюк В.В. завдяки гранту Програми академічних обмінів ім. Фулбрайта в 2021 році проходить стажування в Орегонському університеті (США), що допомагає йому поглибити свої професійні знання в аналітичних методах дослідження лісових екосистем (<https://www.forestry.oregonstate.edu/international/visiting-scholars>; https://issuu.com/fulbright-ukraine/docs/ua_scholars_2020-21). ЗВО підтвердив міжнародну активність відповідними документами та сертифікатами володіння іноземною мовою (Білоуса А., Зібцев С.) <https://drive.google.com/drive/folders/16X-LDc1JeiCuiDiA5NE5eUTlwmLThJDz>. ЕГ радить проектній групі ОНП 205 Лісове господарство увести для здобувачів третього рівня освіти фахову дисципліну іноземною мовою, адже НУБіП має НПП, які зможуть на високому рівні забезпечити дану ОК. Крім того, для аспірантів викладання фахових дисциплін іноземною мовою ще більше посилить їхню академічну мобільність та навички “soft skills”.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

ЗВО демонструє системний підхід до інтернаціоналізації своєї діяльності, зокрема бере активну участь у міжнародних наукових проектах у галузі <https://nubip.edu.ua/node/1067/10>. Навчально-науковий центр міжнародної діяльності координує процеси інтернаціоналізації діяльності ЗВО та можливості мобільності учасників освітнього процесу <https://nubip.edu.ua/node/4940>. Відповідальна за міжнародну діяльність на факультеті лісового та садово-паркового господарства Шевчук М. О. mari4ka_shevchuk@ukr.net. У вкладці центру міжнародної діяльності є розділ «Новини», де здобувачі та НПП можуть ознайомитись з міжнародними програмами <https://nubip.edu.ua/node/13>. Також реалізується низка спільних з міжнародними партнерами <https://nubip.edu.ua/inter/partners> програм через міжнародні гранти, наукові та освітні програми <https://nubip.edu.ua/node/1410>. Група забезпечення ОНП використала досвід набутий НПП під час закордонних стажувань, участі у спільних наукових проектах, міжнародних конгресах, конференціях тощо. Професор Білоус А.М. у 2020 році пройшов наукове стажування в Університеті штату Пенсильванія (США),

<https://nubip.edu.ua/node/85175> , професор Миронюк В.В. в 2021 році проходить стажування в Орегонському університеті (США). Здобувачі беруть участь у програмах академічної мобільності та міжнародних наукових форумах. Наприклад, аспірант Мацала М.С. долучався до наукових досліджень за спільним україно-австрійським проектом «Вплив порушень у лісах Чорнобильської зони відчуження на їхні екосистемні послуги» <https://nubip.edu.ua/node/63816>, аспірант Юрій Іваненко отримав грантову підтримку для участі в програмі стажування International Forestry Fellowship Program 2019 (IFFP) від Лісової служби США та від організації Trust for Mutual Understanding <https://nubip.edu.ua/node/64098> . Крім того, здобувачі ОНП 205 «Лісове господарство» активно публікують результати наукових досліджень у журналах баз даних Scopus та Web of Science, що підготовлені спільно з вченими міжнародних наукових установ <https://orcid.org/0000-0003-4184-5037>.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

До сильних сторін слід віднести: участь здобувачів у програмах академічної мобільності, активність НПП в науково-дослідній роботі та міжнародних грантах, проведення лекцій професіоналами-практиками та експертами галузі. Серед позитивних практик варто відмітити, можливість поєднання навчання, наукових досліджень та асистентської практики для аспірантів у форматі навчальної практики зі здобувачам освітнього ступеня бакалавр чи магістр.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Слабких сторін та недоліків не виявлено. Рекомендується продовження практики проведення онлайн-семінарів (вебінарів) та інших форм спілкування з закордонними науковцями і практиками. ЕГ пропонує запровадити в НУБіП універсальний електронний розклад для здобувачів, що значно покращить планування навчальної роботи. Також позитивною практикою було б ведення для здобувачів третього рівня вищої освіти фахової дисципліни, що викладаються іноземною мовою. Адже ЗВО продемонстрував високу академічну мобільність НПП та наявність сертифікатів володіння іноземною мовою.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Програма в цілому відповідає вимогам критерію. Слабких сторін та недоліків не виявлено. Зважаючи на наведені сильні сторони, а також рекомендації щодо удосконалення ОНП у контексті Критерію 4, ЕГ дійшла висновку, що ОНП 205 "Лісове господарство" відповідає рівню В за цим критерієм.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Контрольні заходи та критерії їх оцінювання нормативної частини ОНП є чіткими і зрозумілими, валідними та заздалегідь оприлюдненими (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u32/3_onp_doktor_filosofiyi_205_lisove_gospodarstvo_2020.pdf; https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u32/4_np_doktor_filosofiyi_205_lisove_gospodarstvo_2020_o.pdf; <https://nubip.edu.ua/node/90928/12>). Контрольні заходи та критерії їх оцінювання варіативної частини ОНП є заздалегідь неоприлюднені, нечіткі та незрозумілі, бо представлені лише анотацією дисциплін (<https://nubip.edu.ua/node/1195/5>).

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам ОНП третій (Доктор філософії) (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u32/3_onp_doktor_filosofiyi_205_lisove_gospodarstvo_2020.pdf). Екзамени та заліки проводяться відповідно до вимог "Положення про екзамени та заліки в НУБіП України" (2019 р.). Використовується рейтингова форма контролю після закінчення логічно завершеної частини лекційних та практичних занять (модуля) з певної дисципліни. Її результати враховуються під час виставлення підсумкової оцінки. Рейтингове оцінювання знань аспірантів не скасовує традиційну систему оцінювання, а існує поряд із нею. Воно робить систему оцінювання більш гнучкою, об'єктивною і сприяє систематичній та активній самостійній роботі аспірантів протягом усього періоду навчання. Оцінювання навчальних досягнень здійснюється за 100-бальною (рейтинговою) шкалою, національною 4-х бальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») і вербальною («зараховано», «не зараховано») системами. Письмові екзамени зі співбесідою, проведення дискусій, підготовка презентацій, есе, семінарів та круглих столів. Державна атестація: захист дисертаційної роботи. Об'єктивність підсумкового контролю знань під час екзаменів і заліків досягається залученням до проведення контрольних заходів двох НПП, одним із яких є лектор курсу. Екзамени та заліки проводяться у письмовій формі за екзаменаційними білетами, в яких комбінуються питання різних типів (відкритих, закритих тощо). Екзаменаційні білети розглядаються та затверджуються рішенням відповідної кафедри до початку сесії. Крім цього після проведення письмового екзамену за участі двох НПП обов'язково проводиться співбесіда, яка дозволяє прийняти об'єктивне рішення про рівень засвоєння навчального матеріалу здобувачами. Остаточна оцінка з дисципліни формується на основі рейтингу з навчальної роботи, який виставляється екзаменатором у екзаменаційну відомість до початку контрольного заходу, та рейтингу з атестації.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Загалом, визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу. В інституті створена постійно діюча комісія, до якої здобувачі мають право звернутися з апеляцією, якщо не погоджуються з результатами екзамену чи заліку. Відповідно до предмету апеляції до комісії включається один досвідчений НПП. Розгляд апеляції відбувається в присутності здобувача, після чого виставлена оцінка підтверджується або може бути змінена. За ОНП випадків врегулювання конфліктів не було. До кінця не зрозумілим є визначення підсумкового контролю з дисципліни Педагогіка і психологія вищої школи пункт 8.3 (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u347/pedagogika_vishchoyi_shkoli.pdf), де зауважено, що підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної теми, а нижче наводиться таблиця, де відмічено, що всі теми оцінюються рівно по 5 балів.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Забезпечення академічної доброчесності є частиною внутрішньої системи забезпечення якості ЗВО і передбачає такі елементи: Положення про академічну доброчесність у Національному університеті біоресурсів і природокористування України (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u145/polozhennya_pro_akademichnu_dobrochesnist_u_nacionalnomu_universiteti_bioresursiv_i_prirodokoristuvannya_ukrayini.pdf); інституційне забезпечення - для запобігання порушень принципів академічної доброчесності навчально-методичні матеріали, наукові роботи НПП, докторантів, аспірантів та здобувачів вищої освіти розміщуються в репозитарії університету; формуються методичні рекомендації щодо коректного посилання на використані джерела в наукових і науково-методичних роботах; в ОНП введено обов'язкову навчальну компоненту «Методика дослідження та організація підготовки дисертаційної роботи», в якій акцентується увага на питанні плагіату (<https://nubip.edu.ua/node/26232>) та відповідні інформаційно-технологічні засоби: Академічна доброчесність в університеті (<https://vumonline.ua/course/academic-integrity-at-the-university/>), Академічна доброчесність (<https://courses.ed-era.com/courses/course-v1:AmericanCouncils+AcIn101+AcIn2019/info>). Технологічною платформою перевірки робіт на плагіат є сервіс UNPLAG. Сформовано і працює Скринька довіри - <https://nubip.edu.ua/node/90928/18>.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Сильними сторонами та позитивними і практики ОНП є те, що критерії оцінювання є чіткими і зрозумілими, валідними та знаходяться відкритому доступі на сайті НУБіП України. Дотримання академічної доброчесності, у

тому числі і перевірка наукових публікацій та кваліфікаційних робіт на плагіат відбувається за допомогою сервісу UNPLAG. Працює Скринька довіри. ЗВО забезпечує заходи щодо академічної доброчесності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Слабких сторін ОНП не встановлено. Недоліком є до кінця не зрозуміле визначення підсумкового контролю з дисципліни Педагогіка і психологія вищої школи пункт 8.3 (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u347/pedagogika_vishchoyi_shkoli.pdf), де зауважено, що підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної теми, а нижче наводиться таблиця, де відмічено, що всі теми оцінюються рівно по 5 балів.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Критерій 5 відповідає рівню «В». Не зважаючи на виявлені незначні недоліки НУБіП України здатен їх швидко виправити, що підтверджується наявністю потужної нормативно-правової бази з питань рецензованого критерію.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

ЕГ провела аналіз відомостей про самооцінювання, в т.ч. таблиці 2 та матеріалів відкритого доступу у мережі Інтернет, ознайомила з наданими НУБіП документами і провела інтерв'ювання гаранта ОНП, академічного персоналу за ОНП та представників структурних підрозділів. Функціонування ОП забезпечується НПП, які відповідають профілю освітнього компонента та рівень професіоналізму яких забезпечено виконанням кадрових вимог ліцензійних умов провадження освітньої діяльності. Академічна кваліфікація викладачів підтверджується їх базовою освітою, науковою спеціальністю, вченим званням, а також науковими публікаціями у фахових виданнях, в тому числі представлених у наукометричних системах Scopus/WoS. Під час спілкування з гарантом та НПП ЕГ отримала інформацію, що всі викладачі, в т.ч. наукові керівники аспірантів та члени групи забезпечення спеціальності, можуть підтвердити свою академічну кваліфікацію науковими публікаціями, а професійну кваліфікацію – відповідними сертифікатами і свідоцтвами про стажування і підвищення кваліфікації. Кадрове забезпечення на ОНП 205 «Лісове господарство» є достатнім, адже більшість співробітників, які залучені до реалізації ОНП, мають наукові інтереси та наукову активність саме в межах цієї ОНП. На трьох профільних кафедрах є 17 докторів наук та 33 доцента що мають відповідні профільні наукові ступені та/або вчені звання. ЗВО затверджено склад групи забезпечення за освітньо-науковою програмою «Лісове господарство» спеціальності 205 «Лісове господарство» галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (Наказ). Результати інтерв'ювання викладачів, що забезпечують підготовку аспірантів підтверджують надану інформацію щодо відповідності професійного рівня викладача видам академічного навантаження, що він забезпечує в межах ОНП 205 «Лісове господарство». Інформацію про викладацький склад кафедр та їх професійну діяльність частково оприлюднено на сайті ЗВО <https://nubip.edu.ua/departments>. В аспірантів позитивні враження від наукової школи ОНП, професіоналізму та кваліфікації викладачів за ОНП 205 «Лісове господарство», що підтверджено в процесі зустрічей. Зокрема, це «Наукова школа з лісової меліорації» <https://nubip.edu.ua/node/12567> та « Наукова школа з лісової таксації» <https://nubip.edu.ua/node/12640>. На базі НДІ лісівництва та декоративного садівництва створено та функціонує спеціалізована вчена рада Д 26.004.09 із захисту кандидатських і докторських дисертацій за спеціальностями: 06.03.01 «Лісові культури та фітомеліорація», 06.03.02 «Лісовпорядкування та лісова таксація», 06.03.03 «Лісознавство і лісівництво». З 2016 року здійснюється підготовка наукових кадрів за науковими ступенями доктор філософії (Phd) та доктор наук у межах трьох спеціальностей: 205 Лісове господарство, 206 Садово-паркове господарство, 187 деревооброблювальні технології.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і регламентуються здійснюється на основі Порядку проведення конкурсу на заміщення посад науково-педагогічних працівників НУБіП України

https://nubip.edu.ua/sites/default/files/poryadok_konkurs_n.pdf. На сайті ЗВО у розділі «Відділ кадрів» <https://nubip.edu.ua/node/5635> наведено інформацію щодо кадрової політики. Крім того, оголошення конкурсу проводиться публічно <https://nubip.edu.ua/node/91282>. Процедура розгляду кандидатур і обрання прозора, чітка та зрозуміла. Вона включає попередній розгляд персоналій конкурсною комісією та обрання таємним голосуванням відповідних вчених рад. Умовою участі у конкурсі - це наявність навчально-методичних праць, що використовуються в навчальному процесі, наукові праці за профілем кафедри, опубліковані у фахових виданнях України чи провідних наукових виданнях інших держав. Також претенденти повинні підвищувати кваліфікацію та проходити стажування не рідше одного разу на п'ять років у провідних університетах, науково-дослідних установах інших організаціях України або за кордоном терміном не менше 14 днів. <https://drive.google.com/drive/folders/1G-XL85iDlWEi5u-X2fEYRqO4BEYRcf3h> (інформація про ПК викладачами спеціальності 205 Лісове господарство). Задля оцінки професійної кваліфікації проводяться відкриті заняття, які обговорюються на засіданні кафедри. <https://drive.google.com/drive/folders/1yD2O2p2p22A3j1jZWPJyfwroQu49ABd> (графік проведення відкритих занять НПП спеціальності 205 Лісове господарство). Також у ЗВО є «Школа педагогічної майстерності» (ауд.309. корп.3). ЕГ робить висновок щодо відповідності ОНП за даним підкритерієм.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітньо-наукового процесу через укладання спільних угод на виконання окремих видів наукових досліджень (Зустріч 2). Також представники роботодавців запрошуються на розширені засідання ННІ лісового та садово-паркового господарства, де обговорюються перспективи розвитку і вдосконалення ОНП (протокол №1 від 30.09.2020; протокол №3 від 03.03.2020) https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u258/rada_robotodavciv.pdf. Аспіранти мають можливість залучатися до виконання науково-дослідних тем, консультуватися, стажуватися в наукових установах і організаціях-партнерах ЗВО. Стейкхолдери схвально відгукуються про рівень підготовки здобувачів та актуальність тем їх дисертацій (Зустріч 5). Контакти з роботодавцями відбуваються також в процесі спільної організації та участі у щорічних заходах (конференціях, семінарах, вебінарах, тренінгах, виставках тощо), де обговорюються актуальні питання та проблеми в галузі. Здобувачі заочної форми навчання проводять дослідження на базі підприємств лісової галузі, які є їх основним місцем роботи. Крім того за даної ОНП є викладачі які працювали раніше на виробництві, наприклад Білоус А.М. з 2002-2007 рр. працював у ДП «Городнянське ЛП».

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Університет залучає до навчально-наукового процесу на ОП професіоналів-практиків, експертів у галузі лісового господарства, представників роботодавців через налагодження партнерської взаємодії. Під час інтерв'ювання було виявлено практику залучення іноземних професорів до читання лекцій щодо ознайомлення з останніми тенденціями розвитку досліджень в питаннях впливу змін клімату на стан і продуктивність лісів. Одним із професіоналів-практиків, який активно долучається до навчального процесу за спеціальністю є провідний науковий співробітник Міжнародного інституту прикладного системного аналізу (Австрія), доктор сільськогосподарських наук Швиденко Анаталій Зіновійович <https://nubip.edu.ua/node/91258>; <https://nubip.edu.ua/node/25135>. Також університет систематично запрошує практиків для поширення передових знань серед здобувачів вищої освіти, наприклад у 2021 році курс з чотирьох лекцій про інвентаризацію лісів у Сполучених Штатах Америки, зокрема на прикладі Аляски прочитав доктор Михайло Яцков з Лісової Служби США, а також вчені з Вроцлавського університету наук про життя доктори Роман Войцік та Войцех Кедзьора провели серію лекцій про ліси та лісове господарство Польщі <https://nubip.edu.ua/node/90657>. Рекомендується продовжити практику залучення роботодавців, професіоналів-практиків, фахівців галузі до проведення аудиторних занять за ОНП на постійній основі. Таким чином, ЕГ дійшла висновку, що виконання підкритерію 6.4 повністю відповідає встановленим вимогам.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Інтерв'ювання викладачів підтвердило наявність дієвої системи професійного розвитку НПП та зацікавленість і сприяння у цьому адміністрації закладу. На підставі вивчених матеріалів і під час інтерв'ювання експертна група дійшла висновку, що ЗВО усіляко сприяє професійному розвитку НПП. У ЗВО наявне «Положення про підвищення кваліфікації НПП НУБіП у провідних підприємствах, організаціях, установах та навчальних закладах України» https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u34/8811_polozhennya_pidvishchennya_kvalifikaciyi_na_sayt.pdf. Організацію, планування та контроль за підвищенням кваліфікації НПП покладено на ННІ неперервної освіти та туризму <https://nubip.edu.ua/structure/nni-nt>. Крім цього університет мотивує викладачів до міжнародного стажування у провідних наукових і освітніх установах за кордоном, надаючи оплачуване відрядження.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Експертна група засвідчила, що система професійного розвитку в Університеті відповідає інтересам викладачів і сприяє підвищенню якості викладання. Під час онлайн-візиту з'ясовано, що у НУБіП значна увага приділяється підвищенню кваліфікації НПП, які забезпечують ОП. В університеті запроваджено матеріальне стимулювання викладачів, які якісно виконують свої посадові обов'язки, працюють над вдосконаленням педагогічної майстерності, що передбачено «Положенням про надання щорічної грошової нагороди НПП НУБіП за сумлінну працю, зразкове виконання посадових обов'язків» https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u18/pologennya_vinagoroda.pdf (наказ на преміювання № 712 від 18.04.2019; наказ на преміювання №500 від 19.03.2019р.) Надані документи, що стосуються професійного розвитку викладачів, підтвердили своєчасне підвищення кваліфікації. Важливим стимулом до розвитку педагогічної майстерності є оприлюднення результатів анкетування здобувачів вищої освіти, яке проводиться з метою визначення кращих викладачів структурних підрозділів. Серед «кращих педагогів» завідувач кафедри відтворення лісів та лісових меліорацій Віктор Маурер <https://nubip.edu.ua/node/70015>. Зокрема, викладачі ОП мають змогу вдосконалити свої навички на мовних курсах, які проводяться Центром вивчення іноземних мов <https://nubip.edu.ua/node/53598>. Також матеріально заохочується практика проведення занять англійською мовою фахових дисциплін. До когорти науково-педагогічних працівників, яких допущено до викладання навчальних дисциплін англійською мовою на підставі співбесіди, приєдналися: Андрій Білоус, завідувач кафедри таксації лісу та лісового менеджменту, а також доценти цієї кафедри Павло Кравець, Іван Лакида, Віктор Миронюк; Ярослав Гуменюк <https://nubip.edu.ua/node/87037>. До 180-річчя ННІ лісового і садово-паркового господарства та 95-річчя Боярської ЛДС проректор з науково-педагогічної роботи Вадим Ткачук: вручив Почесні грамоти Верховної Ради України Роману Василюшину, Андрію Білоусу і Віктору Свинчуку, Почесні грамоти Кабінету Міністрів України – Сергію Ковалевському, Олені Колесніченко, нагрудний знак Міністерства освіти і науки «За наукові та освітні досягнення» – Петру Лакиді, почесні грамоти МОН – Галині Домашовець, Олександру Совакову, Подяки МОН – Віктору Миронюку, Олесі Піхало, Наталії Пузріній, Андрію Спірочкіну, Подяки Київського міського голови – Інні Бобошко, Юлії Горкуші, Сергію Сендоніну <https://nubip.edu.ua/node/94010>.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Кадровий склад ОНП 205 Лісове господарство має значний досвід, високий рівень професійної майстерності і може забезпечити ефективну підготовку здобувачів ВО. Крім того, ЗВО активно залучає роботодавців, професіоналів-практиків, фахівців галузі до проведення аудиторних занять за ОНП і консультування здобувачів. Процедури добору викладачів є прозорими та публічними. ЗВО має гарні практики преміювання НПП за підготовку та захист дисертацій, публікацію статей, що включені до міжнародних наукометричних баз даних тощо. Позитивним фактором також є готовність роботодавців долучатися до участі у навчальному процесі за ОНП на взаємовигідних з ЗВО умовах, фахівці-практики охоче залучаються до обговорення змісту ОНП і беруть участь в практичній підготовці аспірантів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Слабких сторін та недоліків не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Зважаючи на співвідношення позитивних практик та сильних сторін, ЕГ дійшла висновку, що ОНП відповідає рівню А за Критерієм 6. Вирішальними при виборі оцінки є такі позитивні сторони, як високий рівень професійної майстерності НПП кафедри, активне залучення роботодавців, професіоналів-практиків і фахівців галузі до обговорення змісту ОНП, проведення аудиторних занять і консультування здобувачів, ефективно діюча система преміювання НПП за професійні успіхи.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених

освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Огляд МТБ ЗВО під час дистанційної експертизи дозволив ЕГ дійти висновку, що наявні тут матеріальні ресурси, НМК ОНП є достатніми та відповідають потребам здобувачів під час навчання, досліджень та дозволяє досягти заявлених ПРН. Під час он-лайн зустрічі з топ-менеджментом ЗВО ЕГ переконалась, що адміністрація планово сприяє розвитку МТБ. Фінансові ресурси ЗВО формуються комплексно з бюджетних надходжень, наукової господарської діяльності, грантів і інших видів комерційної діяльності. В НУБіП України створено Центр колективного користування науковим обладнанням <https://nubip.edu.ua/node/81537>, який на безоплатній основі надає можливості НПП і здобувачам вищої освіти проводити дослідження на обладнанні сучасного рівня. Співзасновниками Центру є інші ЗВО. Фінансування діяльності Центру здійснюється у межах видатків загального і спец. фонду державного бюджету та інших джерел, не заборонених законодавством України. Для проведення наукових досліджень аспірантів та нпп спеціальності 205 в Центрі наявні: квадрокоптер DJI Mavic 2 Enterprise Dual, ультразвуковий висотомір «Vertex IV» 3 D сканер, спектрофотометр. Варто відмітити що, профілюючи кафедри спеціальності 205 мають: навчально-науково лабораторія «Інтродукції та біорізноманіття деревних рослин», навчально-науково-виробничі лабораторії: «Лісового насінництва і розсадництва», «Захисного лісорозведення», «Дендрології, інтродукції та селекції деревних рослин» «Лісовпорядкування та обліку лісових ресурсів», "Лісового менеджменту і комп'ютерних технологій". Також на території ЗВО є науково-дослідний розсадник. Експериментальну складову наукових досліджень здобувачів забезпечують також сучасні засоби вимірювальної техніки окремих кафедр: мірні вилки (у т.ч. електронна), вікові бурави Haglof; апаратно-програмний комплекс Field-Map, який складається з польового комп'ютера, лазерного далекоміра-висотоміра. Наукова бібліотека <https://nubip.edu.ua/structure/library> має окрему філію та спеціалізовану літературу даної спеціальності. Каталоги налічують понад 200 тис. електр. записів <https://nubip.edu.ua/node/17325>. В ЗВО функціонує центр інформаційно-комунікаційних та дистанційних технологій <https://nubip.edu.ua/node/73>. Працівниками центру розроблено та запроваджено в освітню діяльність: навчально-інформаційний портал, в якому викладені НМК ОК. Значна увага приділяється і підтримці електронних наук. видань <https://nubip.edu.ua/node/15800>. Крім того, ЗВО має ВП НУБіП України «Боярську лісову дослідну станцію» <https://nubip.edu.ua/node/4454>. Це сучасне підприємство, яке поряд з освітніми функціями успішно поєднує комплекс робіт із відтворення, охорони та захисту лісу з переробкою деревини. Там функціонує сучасна науково-дослідна лабораторія біотехнології рослин, моніторингова станція запобігання пожежам, метеорологічний майданчик та дослідний розсадник. «Боярська ЛДС» має понад 600 наукових об'єктів не тільки всеукраїнського, але й міжнародного значення <https://nubip.edu.ua/en/node/60577>

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час дистанційної комунікації з різними фокус-групами ЕГ переконалась, що НУБіП забезпечує всіх учасників освітнього процесу вільним та безоплатним доступом до інфраструктури та інформаційних ресурсів ЗВО. Викладачі та студенти можуть безкоштовно користуватися бібліотекою, комп'ютерами, Wi-Fi та рештою складових матеріально-технічного забезпечення ЗВО. Для проведення навчальних занять використовуються аудиторії, обладнані мультимедійними проекторами, та комп'ютерні класи. Бібліотечні фонди університету в достатній мірі забезпечені фаховою навчально-методичною літературою та сучасними періодичними виданнями. Із 2017 року університету відкрито доступ до наукометричних баз даних Scopus і Web of Science <https://nubip.edu.ua/node/39060>, а в 2021 році – до повнотекстових ресурсів бази даних ScienceDirect. Також функціонує комп'ютерна бібліотечна програма «Ірбіс» для користування електронним бібліотечним каталогом <https://nubip.edu.ua/node/11043> Університет щорічно визначає потребу в навчально-методичній літературі та забезпечує безоплатне видавництво найбільш актуальних видань. НПП та аспіранти забезпечені корпоративними акаунтами, які надають доступ до безлімітного сховища Google Drive та ресурсів Microsoft (Teams, OneDrive тощо). Аспіранти та НПП мають можливість користуватися лабораторним обладнанням Університету та публікуватися у науковому журналі «Ukrainian Journal of Forest and Wood Science» наказ № 1643 від 28.12.2019, категорія "Б" <https://nubip.edu.ua/node/1195/12>.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

ЕГ встановлено, що освітнє середовище ЗВО, зокрема, на кафедрі таксації лісу та лісового менеджменту, де реалізується ОНП, є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що та надає можливість задовольнити їх поліфункціональні потреби та інтереси. Безпека лабораторій підтримується відділом комплексної безпеки та експлуатаційно-технічного забезпечення об'єктів охорони університету <https://nubip.edu.ua/node/55343>, «Університетською вартою» а також системою сигналізації. Стан приміщень і навчальних аудиторій відповідають санітарним вимогам і правилам експлуатації. Упродовж року підтримується комфортний для праці температурний режим. Соціально-побутові потреби аспірантів забезпечують гуртожитки, що оснащені усім необхідним для життя та дозвілля й комфортного проживання здобувачів. В кожному корпусі університету працює їдальня або буфет. Університет має висновок органу державного санітарного нагляду про відповідність наявних приміщень вимогам санітарних норм, будівельних норм та документів. Наявна безкоштовна стоянка, яка забезпечує достатньою мірою потреби працівників та гостей університету. Лабораторні приміщення, на базі яких створюється центр колективного користування науковим обладнанням, оснащені модернізованою системою електропостачання з розподільним обладнанням. Також забезпечено достатній рівень освітлення, яке створюється за допомогою великих фасадних

вікон із склопакетами для енергозбереження. У темний час освітлення підтримується за допомогою енергозберігаючих ламп. В період пандемії ЗВО вживає заходи щодо попередження поширюваності захворюваності серед учасників освітнього процесу, забезпечуючи масковий режим, дотримання соціальної дистанції, періодичне оброблення навчальних приміщень антисептичними засобами, діє Оперативний штаб Національного університету біоресурсів і природокористування України по профілактиці захворювань на коронавірус та запобіганню їх розповсюдженню серед студентів та викладачів університету <https://nubip.edu.ua/node/86547>. ЗВО володіє спортивно-оздоровчою інфраструктурою <https://nubip.edu.ua/node/69>. У 1966 році в університеті створено Клуб туристів «Барс», який має свій гімн, емблему. Багато десятиріч секція працює на принципах самоврядування - голову КТ "Барс" обирають самі студенти-туристи з числа студентів університету <https://nubip.edu.ua/node/4350>

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка здобувачів вищої освіти регламентується Положенням про організацію освітнього процесу підготовки доктора філософії (PhD) в НУБіП» https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u347/pro_organizaciyu_osvitnogo_procesu.pdf. Постійно здійснюється моніторинг рівня задоволення здобувачів якістю навчального процесу і надання освітніх послуг за результатами соціопитувань https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u258/rezultati_anketuvannya_-_lyuty_2021_r.pdf. У разі виникнення нагальних питань або ситуацій, що потребують миттєвого вирішення є можливість звернутися голови Ради молодих вчених ННІ лісового господарства і садово-паркового Лобченко Г.О., голова Ради аспірантів НДІ лісівництва та декоративного садівництва – Фарисей О. С. Юридичну підтримку здійснює Юридичний відділ Юридичний відділ (nubip.edu.ua). Соціальну підтримку отримують здобувачі у психологічному центрі (корп.1 кім.24). Голова Ради аспірантів зазначив, що в корпусі №3 створено ауд. для усунення посквідного синдрому у здобувачів та НПП. Також при даній ауд. функціонує кімната де молода мама може залишити дитину й в цей час відвідувати пари (Зустріч 3). В університеті діє дистанційна форма навчання, котра передбачає наявність доступу здобувача до навчально-методичного матеріалу в будь-який час, використовуючи платформу Elearn <https://elearn.nubip.edu.ua/login/index.php>. Комунікація зі студентами відбувається також з використанням соціальних мереж Viber/Telegram-месенджерів. Рівень задоволеності здобувачів освіти контролюється шляхом анонімного анкетування, під час якого виявляють проблемні питання освітнього процесу. За результатами останнього опитування (2021 р.), в якому взяли участь здобувачі всіх форм навчання, сформовано позитивне враження про організацію навчального процесу та створення комфортного освітнього середовища. Консультативна підтримка здобувачів вищої освіти в Університеті з навчальних і методичних питань здійснюється на кафедрі науково-педагогічними працівниками. На сайті ЗВО для реалізації освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки, здобувачам представлено необхідну інформацію: розклад занять, робочі програми ОК, каталог ВК, нормативно-правова база Відділ аспірантури (nubip.edu.ua).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Так стало відомо ЕГ під час спілкування з керівництвом університету, гарантом ОНП та представниками студентського самоврядування в НУБіП створено належні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами. Зокрема вона здійснюється шляхом забезпечення дистанційної чи змішаної форми навчання, розроблення спеціальних електронних ресурсів. Для забезпечення права на освіту особам з особливими потребами територію ЗВО обладнано пандусами, проте ліфти не всі корпуси мають, щоб зберегти історичну цінність споруди, працюють сервіси психологічної, соціальної, організаційної та інформаційної підтримки. В Правилах прийому до НУБіП <https://nubip.edu.ua/node/30> зазначені питання щодо реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами у розділі «Спеціальні умови участі в конкурсному відборі на здобуття вищої освіти». На ОНП на момент проведення дистанційної акредитаційної експертизи особи з особливими освітніми потребами не навчалися. В результаті проведеної експертизи встановлено, що в Університеті є достатні умови для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами та створено умови для інклюзивної освіти.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Під час комунікації ЕГ з різними фокус-групами експерти мали змогу переконатися що освітня діяльність університету базується на принципах дотримання демократичних цінностей свободи, справедливості. Врегулювання конфлікту інтересів в НУБіП здійснюється відповідно до Етичного кодексу НПП https://nubip.edu.ua/sites/default/files/E_Kodeks.pdf, Антикорупційної програми Національного університету біоресурсів і природокористування України https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u145/antikorupciyna_programa_nacionalnogo_universitetu_bioresursiv_i_prirodokoristuvannya_ukrayini.pdf, Положення про організацію освітнього процесу підготовки доктора філософії в НУБіП

https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u347/pro_organizaciyu_osvitnogo_procesu.pdf, Положення про попередження та протидію сексуальним домаганням і дискримінації в НУБіП України https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u279/polozhennya_pro_poperedzhennya_ta_protidiyu_seksualnim_domagannya_m_i_diskriminaciyi_v_nubip_ukrayini.pdf У разі виникнення проблемних ситуацій, можна написати на спеціальну електронну скриньку antikor@nubip.edu.ua чи звернутися до провідного юриста Котух Катерина Анатоліївна. <https://nubip.edu.ua/node/90928/17> . Під час спілкування з учасниками освітнього процесу у межах ОНП скарг, пов'язаних з дискримінацією за будь-якою ознакою, сексуальним домаганням чи корупцією не надходило. В ході онлайн-зустрічі з аспірантами та представниками Ради аспірантів було з'ясовано, що вони є обізнаними стосовно процедур вирішення конфліктних ситуацій. Рекомендується продовжити роботу з розробки нормативних документів, що регулюють процедури вирішення конфліктних ситуацій з розгляду повідомлень про сексуальні домагання, дискримінацію та корупцію.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Експертна група звертає увагу, що сильною стороною та позитивною практикою є тісна співпраця та обмін досвідом з науковими установами і роботодавцями, з можливістю виїзду на польові дослідження з професіоналами практиками. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОНП гарантують досягнення визначених цілей і результатів навчання. Забезпечено безкоштовний доступ до електронних ресурсів, який здійснюється як у комп'ютерних класах, так і через підключення до локальної комп'ютерної мережі Internet за технологією Wi-Fi. Санітарно-технічний стан усіх приміщень, навчально-лабораторних аудиторій відповідає вимогам чинних норм і правил експлуатації. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньо-науковою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби й інтереси. Університет забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Рекомендується: продовжити практику проведення заходів з інформування аспірантів про наявні лабораторії, обладнання та можливості їх використання; продовжити роботи зі створення технічних та нормативно-методичних умов для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами; продовжити розробку та оприлюднення на офіційному веб-сайті нормативних документів, що регулюють процедури вирішення конфліктних ситуацій щодо розгляду повідомлень про сексуальні домагання, дискримінацію та корупцію.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Експертна група дійшла висновку, що дана ОНП та освітня діяльність мають повну відповідність визначеному критерію, недоліків та слабких сторін не виявлено. Вирішальними при виборі оцінки є: наявність ДП «Боярської лісової дослідної станції» з найбільш розвиненою інфраструктурою в Україні для проходження практик та наукових досліджень за спеціальністю 205. Там функціонує сучасна науково-дослідна лабораторія біотехнології рослин, моніторингова станція запобігання пожежам, метеорологічний майданчик та дослідний розсадник. Також ДП «Боярська лісова дослідна станція» має понад 600 наукових об'єктів не тільки всеукраїнського, але й міжнародного значення (зокрема еколого-географічні культури П. Г. Кального). Варто відмітити що, для проведення наукових досліджень аспірантів та НПП використовуються передове сучасне електронне обладнання (квадрокоптери DJI Mavic 2 Enterprise Dual, ультразвуковий висотомір «Vertex IV» 3 D сканер, електронна мірна вилка і.т.д.) та власні наукові розробки. Кожна профільююча кафедра має свою наукову бібліотеку. ЗВО володіє потужною спортивно-оздоровчою інфраструктурою.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

У Національному університеті біоресурсів і природокористування України розроблено та затверджено положення про освітньо-наукові програми підготовки докторів філософії (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u34/polozhennya_pro_osvitno-naukovi_programi_pidgotovki_doktora_filosofiyi_v_nacionalnomu_universiteti_bioresursiv_i_prirodokoristuvannya_ukr_ayini.pdf). ОНП за спеціальністю 205 “Лісове господарство” проходить періодичний перегляд та моніторинг фахівцями відділу забезпечення якості навчання (<https://nubip.edu.ua/node/1195/8>, <https://nubip.edu.ua/node/1195/9>). Основною метою перегляду ОНП є її удосконалення, а саме освітніх компонентів, як приклад, впровадження освітньої компоненти «Ландшафтні пожежі та методи їх дослідження», що зумовлено потребою управління природними пожежами (<https://nubip.edu.ua/node/37916>; <https://nubip.edu.ua/node/57316>). Роботодавці здебільшого залучаються до перегляду та обговорення ОНП на засіданнях Ради роботодавців інституту. (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u258/rada_robotodavciv.pdf), крім цього проекти ОНП висвітлюються на сторінці НДІ (<https://nubip.edu.ua/node/1195/8>), що сприяє публічному обговоренню усіма зацікавленими сторонами. Під час інтерв'ювання всіх зацікавлених сторін з'ясовано, що ОНП 205 “Лісове господарство” періодично переглядається.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Під час онлайн-зустрічі з фокус-групою здобувачів з'ясовано, що вони залучаються до процесу періодичного перегляду ОНП та інших процедур забезпечення якості навчання як рівноправні партнери. Позицію здобувачів враховують не тільки під час обговорення змістовності ОНП на засіданнях кафедри (https://drive.google.com/drive/folders/1Tk4JoLoSz8gd5_S7iehAcnTmWdVjoCjC), але й через анкетування, як приклад наводяться останні результати анкетування від лютого 2021 року (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u258/rezultati_anketuvannya_-_lyuty_2021_r.pdf). Позицію здобувачів представляє також голова ради аспірантів, який включений до складу навчально-методичної комісії та вченої ради інституту (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u258/navch-met_rada.pdf). Отже, позиція здобувачів вищої освіти враховується при періодичному перегляді ОНП безпосередньо через опитування та представників студентського самоврядування.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Під час інтерв'ювання фокус-групи роботодавців з'ясовано про їх безпосередню участь в перегляді та моніторингу ОНП, а також про врахування їх пропозицій щодо удосконалення освітніх компонентів та їх наповнення. Про це також свідчить їх участь в періодичному обговоренні змістовності ОНП на засіданнях ради роботодавців інституту (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u258/rada_robotodavciv.pdf). Важливою складовою є також їх участь у рецензуванні ОНП 205 “Лісове господарство” (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u32/recenziya_na_onp_lisove_gospodarstvo_2020.pdf). Як приклад безпосередньої участі роботодавців до процесу перегляду ОНП є прийнято рішення щодо проведення періодичного анкетування здобувачів за третім рівнем освіти на засіданні Ради роботодавців Навчально-наукового інституту лісового та садово-паркового господарства від 20.09.2020 року (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u258/rada_robotodavciv.pdf). ЕГ рекомендує залучати іноземних роботодавців у лісовій галузі до процесу періодичного перегляду ОНП 205 “Лісове господарство” та інших процедур забезпечення її якості як партнерів. Таким чином, роботодавці безпосередньо залучаються до перегляду ОНП 205 “Лісове господарство” за третім ступенем вищої освіти (доктор філософії).

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

У ЗВО існує практика збирання Інформація про випускників ОНП та їх кар'єрного росту. Випускники ОНП за третім ступенем акредитації (кандидати сільськогосподарських наук) працюють на підприємствах лісового профілю, у науково-дослідних інститутах аграрного спрямування та у більшості випадків продовжують свій кар'єрний ріст у Національному університеті біоресурсів і природокористування України, а також у різних міжнародних наукових інститутах. У ЗВО є відділ з працевлаштування випускників, одним із основних завдань якого є створення бази даних для сприяння у працевлаштуванні випускників в агропромисловому комплексі (<https://nubip.edu.ua/node/6882>). Під час онлайн-зустрічі з випускниками з'ясовано, що вони підтримують постійний зв'язок із НПП за ОНП 205 “Лісове господарство”.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

У ЗВО діє Положення про ОНП підготовки докторів філософії (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u34/polozhennya_pro_osvitno-naukovi_programi_pidgotovki_doktora_filosofiyi_v_nacionalnomu_universiteti_bioresursiv_i_prirodokoristuvannya_ukr_ayini.pdf) та Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у НУБіП України (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u34/_положення_система_якості_2016_на_сайт.pdf). Під час інтерв'ювання зацікавлених фокус-груп встановлено, що система забезпечення якості закладу вищої освіти націлена на своєчасне реагування на недоліки в освітній діяльності та ОНП за спеціальністю 205 "Лісове господарство". ЕГ вважає, що система забезпечення якості ЗВО забезпечує на належному рівні діяльність з реалізації ОНП за спеціальністю 205 "Лісове господарство" за третім рівнем освіти.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Освітньо-наукова програма акредитується вперше.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Під час онлайн-акредитації ОНП 205 "Лісове господарство" встановлено, що академічна спільнота має свої давні традиції та наукові школи щодо підготовки здобувачів за третім ступенем вищої освіти (доктор філософії) (<https://nubip.edu.ua/node/1195/6>). Інтерв'ювання НПП, роботодавців та здобувачів свідчить про добру комунікацію між зацікавленими сторонами освітньої діяльності, що сприяє системному формуванню культури якості навчання, розвитку освітньо-наукової програми та процесу покращенню освітньої діяльності. Внутрішнє забезпечення якості освіти здійснюється відповідно до Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у НУБіП України (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u34/_положення_система_якості_2016_на_сайт.pdf) та Положення про ОНП підготовки докторів філософії та (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u34/polozhennya_pro_osvitno-naukovi_programi_pidgotovki_doktora_filosofiyi_v_nacionalnomu_universiteti_bioresursiv_i_prirodokoristuvannya_ukr_ayini.pdf), що забезпечує участь всіх зацікавлених сторін у змістовому наповненні ОНП завдяки розгляду та затвердженню на засіданнях кафедр, вчених радах, навчально-методичних комісіях. Відділ якості освіти, маркетингу та профорієнтаційної роботи НУБіПу (<https://nubip.edu.ua/node/2121>) координує діяльність з розробки, впровадження та підтримки функціонування внутрішньої системи менеджменту якості в ЗВО. До процедури перегляду та моніторингу ОНП залучаються не тільки академічна спільнота, але й здобувачі та роботодавці, що сприяє покращенню освітньої та дослідницької складової у підготовці здобувачів доктора філософії. Гарант ОНП спільно із проектною групою забезпечує також внутрішній контроль якості освіти, а також формує її зміст, перелік освітніх компонентів, розробляє навчальний план, відповідальність програмним цілям і результатам навчання. ЕГ вважає, що у ЗВО за ОНП 205 "Лісове господарство" за третім ступенем вищої освіти (доктор філософії) сформована культура якості підготовки здобувачів доктора філософії.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

ЗВО та академічна спільнота забезпечує на належному рівні внутрішнє забезпечення якості освітньої програми, що дозволило сформувати в академічній спільноті культуру якості освіти, яка сприяє розвитку ОНП за спеціальністю 205 "Лісове господарство" за третім рівнем освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

ЕГ рекомендує залучати до процедури забезпечення якості освіти в рамках ОНП 205 "Лісове господарство" іноземних роботодавців у лісовій галузі.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

У ЗВО розроблено та діють положення щодо забезпечення якості освітньо-наукової програми за спеціальністю 205 “Лісове господарство” за третім рівнем освіти. В академічній спільноті сформована культура якості освіти, що забезпечує залучення до процесу періодичного перегляду ОНП та інших процедур забезпечення її якості всіх зацікавлених стейкхолдерів як партнерів. ЕГ вважає, що ОНП 205 “Лісове господарство” відповідає рівню В за критерієм 8 “Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми”.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

ЕГ під інтерв'ювання фокус-груп зафіксовано чіткість і зрозумілість правил і процедур, що регулюють права й обов'язки учасників освітнього процесу та послідовність їх виконання на ОНП Лісове господарство. Права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу в НУБіП регулюються наступними документами: Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії в НУБіП України (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u341/1._polozhennya_pro_pidgotovku_zdobuvachiv_vishchoyi_osviti_stupenya_doktora_filosofiyi_u_nacionalnomu_universiteti_bioresursiv_i_prirodokoristuva.pdf), Правила прийому на навчання за освітньою програмою (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/pravila_priyomu_nubip_2021_sayt.pdf), Положення про організацію освітнього процесу підготовки доктора філософії (PhD) в НУБіП України (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u341/2._polozhennya_pro_organizaciyu_osvitnogo_procesu_pidgotovki_doktora_filosofiyi_u_nacionalnomu_universiteti_bioresursiv_i_prirodokoristuvannya_ukr.pdf), Положенням про освітньо-наукові програми підготовки докторів філософії в НУБіП України (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u145/polozhennya_pro_osvitno-naukovi_programi_pidgotovki_doktora_filosofiyi_v_nacionalnomu_universiteti_bioresursiv_i_prirodokoristuvannya_ukr.pdf), Положення про академічну доброчесність у НУБіП України (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u145/polozhennya_pro_akademichnu_dobrochesnist_u_nacionalnomu_universiteti_bioresursiv_i_prirodokoristuvannya_ukrayini.pdf), Положення про порядок перевірки наукових, навчально-методичних, дисертаційних, магістерських, бакалаврських та інших робіт на наявність плагиату (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u341/4._polozhennya_pro_poryadok_perevirki_naukovih_navchalno-metodichnih_disertaciynih_magisterskih_bakalavrskih_ta_inshih_robit_na_nayavnist_plagiatu.pdf), Антикорупційна програма https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u142/antikorupciyna_programa_na_sayt_o.pdf, Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції Котух Катерина Анатоліївна <https://nubip.edu.ua/node/18211>, Положення про попередження та протидію сексуальним домаганням і дискримінації в НУБіП України https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u279/polozhennya_pro_poperedzhennya_ta_protidiyu_seksualnim_domagannya_m_i_diskriminaciyi_v_nubip_ukrayini.pdf. Під час онлайн-експертизи було підтверджено, що усі учасники освітнього процесу ознайомлені з даними документами, знають свої права й обов'язки та розуміють, де можуть знайти потрібну інформацію у разі необхідності.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін.

НУБіП оприлюднює достовірну інформацію про ОНП на своєму веб-сайті. ЗВО не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів) НДІ лісівництва та декоративного садівництва (nubip.edu.ua). Також у розділі “Обговорення ОНП” розміщено електронну адресу гаранта ОНП “Лісове господарство”. За цим НДІ лісівництва та декоративного садівництва (nubip.edu.ua) вкладка “Стейкхолдери” є можливість прочитати рецензії та відгуки зацікавлених стейкхолдерів. Зокрема, позитивну рецензію, щодо даної ОНП надали: завідувач Сектору міжнародних відносин, науки та зв'язків з громадськістю Державного агентства лісових ресурсів України кад. с.-г. наук Л. Полякова; начальник Чернівецького обласного управління лісового та мисливського господарства В. Гончар; голова правління біоенергетичної асоціації України Г. Гелепуха. Стейкхолдери беруть участь в обговоренні про зміни в ОНП третього рівня вищої освіти (витяг з протоколу №1 від 30.09.2020, витяг з протоколу № 3 від 05.03.2021) rada_robotodavciv.pdf (nubip.edu.ua) Також під час інтерв'ювання стейкхолдери підтвердили участь в обговоренні ОНП. ЕГ робить висновок щодо повної відповідності за цим підкритерієм.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

НУБіП України своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітньо-наукову програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін (стейкхолдерів) та суспільства (<https://nubip.edu.ua/node/1195/7>). На сторінці НДІ лісівництва та декоративного садівництва НУБіП України оприлюднена інформація про кадровий потенціал інституту, фінансування науково-дослідних робіт в ньому, наведена характеристика про аспірантуру та докторантуру, охарактеризована матеріально-технічна база, наведена інформація про здобувачів та нормативні документи, вказані стейкхолдери та процес обговорення ОНП, охарактеризовано забезпечення якості ОНП та її акредитація, наведено перелік найважливіших наукових розробок в лісовому господарстві, охарактеризовано Ukrainian Journal of Forest and Wood Science та вказані перелік і характеристики конференцій (<https://nubip.edu.ua/structure/lds-ndi>). У розділі "Нормативні документи можна ознайомитись з ОНП (2017-2021pp), навчальними планами (2017-2021pp.), робочими програмами ОК, каталогом вибіркових дисциплін НДІ лісівництва та декоративного садівництва (nubip.edu.ua), результатами анкетувань [rezultati_anketuvannya_-_lyuty_2021_r.pdf](https://nubip.edu.ua/rezultati_anketuvannya_-_lyuty_2021_r.pdf) (nubip.edu.ua) , рецензіями НДІ лісівництва та декоративного садівництва (nubip.edu.ua) та відкрита зустріч ЕГ <https://nubip.edu.ua/node/1195/10> Документація НУБіП України знаходиться у вільному доступі та є публічною. Також ЗВО має офіційні сторінки в соціальних мережах (instagram, facebook, you tube).

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

На веб-сторінці НУБіП України розмішені нормативні документи з ОНП у відкритому та публічному доступі для бажаючих ознайомитися з ними. ЗВО оприлюднює вчасно на своєму офіційному веб-сайті проекти ОНП та навчального плану з метою отримання пропозиції усіх стейкхолдерів. Новини, події, документи та життя ЗВО анонсуються та дублюються не тільки на офіційній сторінці, але й у соціальних мережах.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Слабких сторін у контексті Критерію 9 у ОНП Лісове господарство не виявлено. Рекомендується продовжити позитивну практику своєчасного оприлюднення й оновлення інформації на офіційному сайті університету.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Усі документи, що складають публічність і прозорість НУБіП України розроблені у відповідності до діючих вимог і забезпечують високу якість освітнього процесу. ОНП має достатній рівень узгодженості з якісними характеристиками за всіма підкритеріями. На основі розгляду документів, веб-сайтів, онлайн зустрічей із стейкхолдерами та іншої інформації, експертна група підтверджує достатній рівень відповідності ОНП третій (Доктор філософії), 20 Аграрні науки та продовольство, 205 Лісове господарство Критерію 9.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Зміст ОНП відповідає науковим інтересам аспірантів і вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у ЗВО (Постанова КМУ №261 від 23.03.2016 р.). Ознайомлення зі змістом ОНП та НП дозволяє підтвердити, по-перше, її відповідність вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (Постанова КМУ №261 від 23.03.2016 р.) в частині формування освітньої та наукової складових, по-друге, наявності обов'язкових чотирьох складових, що передбачають набуття аспірантом компетентностей відповідно до Національної рамки кваліфікацій оволодіння загальнонауковими компетентностями, здобуття мовних компетентностей (англійська мова), набуття універсальних навичок дослідника, що відповідає інтересам здобувачів в сфері знань і навичок прийняття науково обґрунтованих рішень та організації й виконання наукового дослідження, здобуття глибинних знань із спеціальності). ОНП затверджено рішенням вченої ради ЗВО від 29.05.2020 р. (протокол № 10) і введено в дію наказом ректора з

01.09.2020 р. Зміст ОНП (2020 р.) складається з «Обов'язкових компонентів»: ОК1-ОК8 та «Вибіркових компонентів»: ВК1-ВК9. Гарант ОП визначив напрями формування компетентностей здобувачів наступним чином: Філософія науки – відповідає складовій оволодіння загальнонауковими компетентностями (4 кр. ЄКТС); Іноземна мова за професійним спрямуванням – відповідає складовій здобуття мовних компетентностей (6 кр. ЄКТС); Комп'ютерна обробка інформації (3 кредити ЄКТС), математичне моделювання та планування експерименту (3 кредити ЄКТС) забезпечують набуття універсальних навичок дослідника (6 кр. ЄКТС); Методика дослідження та організація підготовки дисертаційної роботи (4 кредити ЄКТС), Глобальні проблеми дослідження лісового господарства (3 кредити ЄКТС) забезпечують набуття глибинних знань зі спеціальності (7 кр. ЄКТС). Проте ЕГ радить розширювати ОК, які формують спеціальні фахові компетентності. На формування соціальних навичок і повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької роботи націлені ОК3 «Педагогіка вищої школи» (3 кредити ЄКТС) та ОК8 «Педагогічна (асистентська) практика» (4 кредити ЄКТС). Три вибіркових дисципліни відповідають тематиці наукових досліджень аспірантів (15 кр. ЄКТС) що складає 33 % від загального обсягу освітньої складової відповідно до норм Закону України «Про вищу освіту». Отже, освітня складова ОП забезпечує формування визначених програмою компетентностей і ПРН та надає необхідну ґрунтовну підтримку аспірантам у їх наукових дослідженнях. Педагогічна (асистентська) практика забезпечує залучення аспірантів до проведення навчальних занять, розробки навчально-методичного забезпечення дисциплін, проведення контрольних заходів тощо. Аспіранти стверджують, що зміст, обсяг та номенклатура освітніх компонентів ОНП є достатньою для опанування ними компетентностей, необхідних для здійснення науково-дослідницької та викладацької діяльності (Зустріч 4).

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

ЕГ відзначає, що в Університеті існує «критична маса» дослідників за науковою спеціальністю «Лісове господарство», які спільно працюють в одному руслі наукового пошуку. Отже, ЗВО має достатній науковий потенціал за спеціальністю 205 в контексті ОП «Лісове господарство» та може сформувати разові спеціалізовані вчені ради для атестації аспірантів, які завершують підготовку за цією ОНП. Наукові дослідження викладачів і здобувачів освіти перетинаються в наукових напрямках ННІ, а саме: ефективність системи охорони лісових ландшафтів від пожеж; постпірогенне відновлення лісових екосистем; оцінювання ризиків виникнення та розвитку лісових пожеж; ефективність застосування різних лісівничих систем (суцільна, поступова, вибіркова) у лісовому господарстві України; моніторинг шкідливих організмів лісових екосистем; селекція та лісове насінництво; лісовідновлення, лісорозведення, лісова рекультивация; підвищення продуктивності лісів лісокультурними методами; лісова меліорація; форма деревних стовбурів і розмірно-якісна структура запасу лісових насаджень; моделювання динаміки таксаційних показників лісових насаджень; екосистемні функції лісів і методи їхнього оцінювання; біологічна продуктивність лісових насаджень; енергетичний потенціал біомаси лісових насаджень; облік лісових ресурсів методами дистанційного зондування Землі тощо <https://nubip.edu.ua/node/1195/6> Під час дистанційної експертизи ЕГ дійшла висновку, що у межах ОНП системно намагаються дотримуватися принципу відповідності напрямів наукової діяльності аспірантів та їх наукових керівників. Аналіз наданої інформації в матеріалах самооцінювання щодо напрямів наукових інтересів керівників і співставлення їх з темами дисертаційних досліджень аспірантів згідно індивідуальних планів, підтвердили відповідність наукової діяльності аспірантів (ад'юнктів) на напрями досліджень наукових керівників <https://nubip.edu.ua/node/1195/5> (розділ «Інформація про здобувачів»).

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

НУБіП України організаційно та матеріально забезпечує в межах ОНП можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів та поєднання освітнього та наукового процесів. Ця можливість виявляється в тому, що здобувачі при виконанні асистентської практики зі здобувачам освітнього ступеня бакалавр або магістр, можуть працювати над власними науковими дослідженнями (<https://nubip.edu.ua/node/49883>). Вдалим цей формат робіт розкривається при забезпеченні експериментальної частини роботи аспірантів. Так дисертаційне дослідження Дячука П.П. було частиною науково-дослідної тематики №110/2-пр-2018 «Розробити науково-методичне забезпечення розвитку інвентаризації лісових ресурсів». Крім цього на окремих дисциплінах здобувачі вивчають методи обробки інформації з використанням реальних масивів емпіричних даних, що підготовлені при розробці дисертаційного дослідження. Під час навчання здобувачі залучаються до виконання науково-дослідних та міжнародних тематик відповідних кафедр, які стосуються предметної області дисертації. Так, аспірант Мацала М.С. долучався до наукових досліджень за україно-австрійським проектом «Вплив порушень у лісах Чорнобильської зони відчуження на їхні екосистемні послуги» (<https://nubip.edu.ua/node/63816>; <https://nubip.edu.ua/node/85175>). Як недолік, НУБіП України організаційно та матеріально не в повній мірі забезпечує в межах ОНП можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів, зокрема у Пункті 11 Справи з акредитації ОНП доктора філософії 205 Лісове господарство відзначено, що слабкою стороною ОНП є недостатній рівень стипендіального забезпечення аспірантів та слабкі форми співпраці з виробництвом за дуальною освітою. (<https://office.naqa.gov.ua/v1/form-se/4250/view>).

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

Про дотичність тем дисертаційних досліджень і науково-дослідної роботи керівників свідчать спільні публікації, особливо ті, що опубліковані в міжнародних виданнях (<https://www.mdpi.com/1999-4907/10/4/337>; <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/02827581.2021.1890816?journalCode=sfor20>). Під час навчання в аспірантурі здобувачі залучаються до виконання науково-дослідних та міжнародних тематик відповідних кафедр, які стосуються предметної області дисертації. Зокрема, аспірант Мацала М.С. активно долучався до наукових досліджень за спільним україно-австрійським проєктом «Вплив порушень у лісах Чорнобильської зони відчуження на їхні екосистемні послуги» (<https://nubip.edu.ua/node/63816>; <https://nubip.edu.ua/node/85175>).

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

В рамках освітньо-наукової програми виконуються наукові проєкти на теми “Розробити науково-методичне забезпечення розвитку інвентаризації лісових ресурсів” (Державний реєстраційний номер: 0118U000292), Науково-методичне забезпечення створення геопорталу для оцінювання ризику, прогнозування та попередження природних пожеж у Поліссі України (Державний реєстраційний номер: 0118U000312) та “Визначення порушень у лісах ЧЗВ, їх картування та оцінювання впливу на продуктивність екосистемних послуг лісів за даними дистанційного зондування Землі та наземних вимірювань” (Державний реєстраційний номер: 0120U103747), які свідчать про участь наукових керівників аспірантів у дослідженнях. Виконання наукових проєктів підтверджується регулярними публікаціями виконавцями: Білоус А.М.: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56019506300>, Василюшин Р.Д.: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57194235283>, Миронюк С.В.: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=24829503600>, Миронюк В.В.: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57188721115>, Юхновський В.Ю.: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57211407528>, Гойчук А.Ф.: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56991092600>. Під час інтерв'ювання фокус груп НПП та здобувачів підтверджено їх участь в наукових проєктах та регулярність опублікування результатів дослідження в вітчизняних та міжнародних фахових виданнях. Отже, ЕГ вважає у ЗВО існує практика участі наукових керівників та здобувачів у наукових проєктах, результати яких регулярно публікуються у фахових журналах.

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

У ЗВО діють положення про академічну доброчесність та про порядок перевірки науково-методичних, кваліфікаційних робіт та наукових праць на наявність плагіату (<https://nubip.edu.ua/node/71946>). Базовою системою для перевірки наукових праць є UNPLAG, що забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності як наукових керівників так і аспірантів за ОНП 205 “Лісове господарство”. Під час онлайн-акредитації ЕГ не виявлено порушень академічної доброчесності у науковій діяльності за ОНП 205 “Лісове господарство” за третім рівнем освіти. Водночас встановлено процедура прийняття заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності, що передбачає академічну відповідальність НПП та здобувачів через рішення вченої ради відповідно до Положення про академічну доброчесність в НУБіП України (<https://nubip.edu.ua/node/71946>), а також такі особи можуть бути позбавлені права керівництва здобувачами вищої освіти, або притягнуті до інших видів відповідальності з підстав та порядку, визначеними чинним законодавством України.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

ЗВО має необхідну та достатню матеріально-технічну базу для виконання дисертаційних досліджень ОНП “Лісове господарство”. ННІ лісового та садово-паркового господарства, де реалізовується ОНП, має висококваліфікований кадровий склад НПП, які мають наукові здобутки та професійний досвід. Здобувачі вищої освіти та академічний персонал мають доступ до інформаційних ресурсів для пошуку наукової інформації через бібліотеку, доступ до інформаційних ресурсів баз даних Scopus та Web of Science. Академічна активність наукових керівників корелює з науковою діяльністю здобувачів, які залучені до наукових проєктів. Результати наукових досліджень викладачів і аспірантів представлено у міжнародному науковому середовищі.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

Слабкі сторони та недоліки не виявлені. Рекомендації: Незважаючи на високий рівень міжнародної співпраці університету в цілому, ЕГ вважає доцільним продовжувати розширювати практику міжнародної мобільності здобувачів даної ОНП; збільшувати обов'язкові ОК, які формують спеціальні фахові компетентності (згідно Постанови КМУ № 261 від 23.03.2016 р.) та результатів анкетувань аспірантів https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u258/rezultati_anketuvannya_-_lyutiy_2021_r.pdf.

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

ОНП відповідає науковим інтересам аспірантів. Аспіранти безпосередньо залучені до формування, перегляду і оновлення ОНП. Напрями наукової діяльності керівників відповідають темам досліджень аспірантів. Керівники аспірантів беруть участь у виконанні НДР. ЗВО забезпечує регулярну апробацію наукових досліджень аспірантів через проведення конференцій, круглих столів, семінарів тощо.

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

ЕГ вважає, що гарант ОНП 205 “Лісове господарство” за третім ступенем вищої освіти на належному рівні організував проведення онлайн-акредитації, що дозволило виконати програму роботи експертної групи. Під час інтерв'ювання зацікавлених фокус-груп було відчутно зацікавленість у сучасному стані та майбутньому розвитку ОНП. ЕГ вражена сучасним матеріально-технічним забезпеченням ОНП та відкритістю всі учасників залучених до акредитації у віддаленому режимі. Акредитація ОНП пройшла у діловій та конструктивній атмосфері, що зумовило позитивне оцінювання рівнів відповідності за критеріями.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	В
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	В
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	В
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	В
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	В
Критерій 6. Людські ресурси	А
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	А
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	В
Критерій 9. Прозорість та публічність	В
Критерій 10. Навчання через дослідження	В

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Сопушинський Іван Миколайович

Члени експертної групи

Коляджин Ігор Федорович

Сірук Ірина Миколаївна